

Ismerd meg az ellenségedet

*Írta: Frantisek Vasicka mk. ezredes
(Megjelent: a Tyl i Zásobováni 1980/10. számában)*

Az USA hadseregének tábori szabályzata – FM-100-5 – a következőket határozza meg a harctevékenységek megvívásával kapcsolatban.

Amennyiben az ellenség erőfölényre tett szert, ezt a hátrányt magasabb szintű felkészültséggel és a fegyverek jobb minőségével kell kiegyensúlyozni. Ez a kiképzéssel összefüggő tétel a harcoló alegységek harctevékenységeinek hadtápbiztosítására egyaránt érvényes.

A parancsnokokat a hadtápbiztosítás általános rendszere kevésbé érdekli, de az egyes fegyverek és harci technikai eszközök hadrafoghatósága annál jobban. Ez azt jelenti, hogy minden fegyver, minden harci-technikai eszköz állandóan ellátandó lőszerrel, feltöltendő üzemanyaggal és amennyiben valamilyen oknál fogva meghibásodik, illetve használhatatlanná válik, meg kell javítani. A hadtápbiztosítás hatékonyságának mércéje a fegyverek (harci technikai eszközök) százaléka, amelyek teljes mértékben hadrafoghatóak. Egyéb, ettől eltérő kritériuma nem létezik.

Ameddig a hadtest, illetve hadosztályparancsnok az erőit meghatározott időre, döntő területre összpontosítja, ez azt is jelenti, hogy ide összpontosítja a fegyvereit is (harcokocsikat, tábori tüzéséget helikoptereket stb.). Ezzel egy időben a hadtápbiztosítás eszközeinek összevonását is erre a területre kell végrehajtani. *Feladatukat képezik:*

- a fegyverek lőszerrel való ellátása;
- a harci-technikai eszközök üzemanyaggal való feltöltése;
- a különböző típusú fegyverek és harci-technikai eszközök kiszolgálása.

A hadtápbiztosítás befolyásolja a csapatok harcképességét. A hadtest, illetve hadosztályparancsnokok létrehozhatnak különböző szintű anyagi készleteket és személyesen határozzák meg az alegységek ellátásának sorrendjét a különböző típusú anyagokból. A hadtápbiztosítást az összefegyvernemi alegységekhez hasonlóan a fő feladatokra összpontosítják.

Ehhez ismerniük kell:

- milyen hadtápbiztosító erőkkel, eszközökkel rendelkeznek;
- a hadtápbiztosító erők, eszközök csoportosítását;
- az erők, eszközök hadrafoghatóságát.

A dandár és zászlóaljparancsnokok befolyásolhatják a harc helyzet alakulását a hadtápegységek manővereztetésénél. A hadtápegységeket a harcoló csapatok harcrendjében vezetik. Minden alegység anyagi biztosítását a harc helyzet alakulásától függően hajtják végre. A megerősítésül kapott szállító eszközöket a hadtápbiztosítási feladatok végrehajtása érdekében alkalmazzák.

A század- és ütegparancsnokok a hadtápegységeket közvetlenül alkalmazzák a harcolók ellátása érdekében (javítások, karbantartások, lőszerutánszállítás, üzemanyag feltöltés, élelem ellátás stb.). A parancsnokok kiemelt figyelmet fordítanak az alegységek harcának hadtápbiztosítására. A hadtápegységek kötelessége, hogy a parancsnoknak segítséget nyújtsanak a hadtápbiztosítással összefüggő feladatok megoldásához.

A korszerű harctevékenységek hadtápbiztosítása

A korszerű harctevékenység sajátosságait áttekintve, a harcoló csapatok hadtápbiztosítása nélkülözhetetlen. Ezért a harcoló alegységekhez a hadtápegységeket lehető legközelebb csoportosítjuk, hogy a fegyvereket és harci-technikai eszközöket fel tudják tölteni lőszerrel, hajtóanyaggal, illetve szükség esetén javításokat végezzenek a meghibásodott harci-technikai eszközökön a harctevékenység térségében.

A felhasznált anyagok utánszállítását az első lépcsőben támadó alegységekhez kell a leggyorsabban kiszállítani. Ezen kívül biztosítani kell a gépjármű, harckocsi javító specialisták helyszínre történő gyors kiszállítását is. A hadtápegységek tevékenységének határozott vezetése, irányítása biztosítja a hadtápbiztosítás végrehajtását a meghatározott térségben és időben.

A hadtápbiztosítást végrehajtó alegységek feladata

- A harcolókhöz a gyors utánszállítás és a technikai eszközök technikai biztosításának határozott végrehajtása;

- az utánszállítást a harc helyzet gyors változásai figyelembevételével fontossági sorrend szerint végrehajtani;

- kellően rugalmasnak lenni, hogy a harcoló alegységeket különböző típusú, szintű hadtáp ellátó bázisokról el tudják látni;

- a tevékenységük sikerességét a harci-technikai eszközök és hadrafogható fegyverek száma ($0/0$ -a) alapján megítélni;

- felkészülni arra, hogy minden bonyolult harckörülmény között a feladataik végrehajtására képesek legyenek.

A hadtápbiztosítás legfontosabb feladata az első lépcsőben támadó alegységek minden oldalú ellátása. Az összes többi alegység tevékenységét ennek kell, hogy alárendeljék.

Lőszerrel való ellátás

A sikeres lőszerellátás függ:

- a lőszer ellátásának rendjétől az USA területéről az ellátó alegységekig (amely a lőszer átadja a tüzelőeszközöknek);

- a lőszerfelhasználás pontos megítélésétől, amelynek alapja a tapasztalat és meghatározott harctevékenység várható alakulása;

- az ellátó alegységek parancsnokainak reagáló képességétől a harcoló csapatok igényére, a harc helyzetekben bekövetkezett gyors változásaihoz való alkalmazkodásuktól.

A hadosztályparancsnokok és ennél magasabb beosztásúak meghatározzák a lőszerellátás alapvető követelményeit (átlagos lőszerfelhasználást), illetve a harcoló alegységek számára lehetővé teszik a harctevékenységek folytatásához a lőszer utánszállítást. A lőszerellátó alegységeket úgy kell áttelepíteni, hogy elegendő tudjanak tenni az állandóan változó feltételeknek.

Üzemanyaggal való ellátás

A harcoló alegység összpontosításával egy időben összpontosítani kell a hajtó- és kenőanyag ellátó alegységeket is. A hajtó- és kenőanyagok megléte biztosítja a harcoló alegységek előremozgását és a harci-technikai eszközök hadrafoghatóságát. *Az üzemanyag ellátás megszervezése függ:* az előző harctevékenység üzemanyag felhasználásától és a következő harcfeladat feltételezett üzemanyag felhasználásától.

Csapatok élelemmel való ellátása

Az intenzív harctevékenység, amely általában gyorsan, rövid idő alatt létrejöhét, kizárja a meleg étkezés végrehajtásának feltételeit. *A fenti feltételek között a személyi állomány adagjai egyéni csomagokban kerülnek* kiszerezésre, amelyek a csapatokhoz különös nehézség nélkül kiszállíthatóak. A csapatoknál az elfogyasztásuknak a feltételei adottak. Ez a módszer hosszabb időtartamú harctevékenység végrehajtását biztosíthatja a harcképesség csökkenése nélkül. Viszont, ahogy a harckörülményei lehetővé teszik és rendelkezésre állnak a szükséges nyersanyagok, mozgó tábori konyhák naponta minimálisan egy alkalommal meleg étkezést kell hogy biztosítsanak. A meleg ételt a zászlóaljknál készítik el, ahonnan a zászlóalj eszközeivel a századokhoz kiszállítják.

A csapatok egészségügyi biztosítása

Az eddigi háborúkban az élő erőben nagyobb veszteségek keletkeztek különböző betegségek következtében, mint az ellenség harctevékenységétől. Ez valószínűleg elérte a 3:1-hez arányt.

Ahhoz, hogy a katonák képesek legyenek harcolni, a parancsnoknak az egészségügyi biztosítás érdekében tartalmaz intézkedéseket kell fogatosítani. Meg kell határozni az egészségügyi biztosítás normáit, ennek érdekében egészségügyi erővel, eszközökkel meg kell erősíteni a harcolókat, hogy a normák feltételei biztosítottak legyenek. A dandár- és zászlóajparancsnokok biztosítják a feladatok teljesítéséhez az elegendő egészségügyi erőket, eszközöket. A század-, ütegparancsnokoknak oda kell hatniuk, hogy a megerősítő speciális erők és eszközök feladataikat végrehajtsák, ezen keresztül egyben ők felelnek az egészségügyi biztosításért. Ezen kívül meg kell követelniük az egyéni és kollektív higiénia rendszabályai betartását.

Vezetés és irányítás

A harctevékenység sikere nagy mértékben néhány fegyvernemtől függ, tehát a hadtápbiztosításnak is cizekre kell a főerőkifejtést fordítani.

A dandár sávjában az ellenséggel közvetlen harcrintkezésben harcoló alegységek, technikai eszközök, fegyverek anyagi-technikai biztosításáért a terület hadtápbiztosítására kijelölt szerv a felelős, vagyis az a tiszt, aki a hadosztály hadtápbiztosítás parancsnokát képviseli. Személye összekötő a harcoló alegységek és a hadtápbiztosítást végrehajtó alegységek között és egyben felelőse a harcoló alegységek anyagi-technikai biztosításának. Koordinálja azoknak az

előretolt hadtápegységeknek a tevékenységét (a technikai biztosítást, az ellátást, szállítást, egészségügyi biztosítást végrehajtó alegységeket), amelyek feladatát képezi a dandár harc-tevékenységének hadtápbiztosítása.

Az első lépcsőben levő dandár hadtápbiztosításának végrehajtásáért felelős tiszt a tevékenységéért a hadosztály hadtáp parancsnokságnak felel. Annak a hadosztály hadtáp parancsnokságnak, amely az egész hadosztály hadtápbiztosítását vezeti, összhangban a meghatározott feladatok sorrendiségében és a harc-helyzet változásai alapján.

A hadosztály hadtáp parancsnokság biztosítja, hogy az első lépcsőben levő dandárokhoz az anyagszállítványok kellő időben megérkezzenek és ezzel biztosítják az általuk meghatározott követelmények betartását, az anyagokkal való ellátást, illetve folyamatosan reagálnak a szétbontakozott csapatoknál beállt változásokra, amikor ezzel párhuzamosan nyilvántartják a keletkezett veszteségeket.

Azon alegységek hadtápbiztosítása, amelyek nem tartoznak a hadosztály közelébe, azonos módon kerül végrehajtásra, attól függetlenül, hogy a hadosztály sávjában települnek, vagy azon kívül. Ezen alegységek közvetlen anyagi-technikai biztosítását a hadtest hadtápegységei hajtják végre, amennyiben nem kerültek ideiglenesen megerősítésként a hadosztályokhoz.

A vezetési és információs rendszer, hadtáp híradás

A hadtest és hadosztály ellátása ellenőrzésének alapja az áttekinthetőség. A vezetési-információs rendszerek olyan eszközökkel rendelkeznek, amelyek biztosítják az áttekinthetőséget. Az automatikus rendszerű adatfeldolgozók segítségével a parancsnok áttekintést kap az anyagi ellátottságról, az anyagi készletek csoportosításáról, azok használhatóságáról. A számítógépeken alapuló rendszerek nagy mobilitással rendelkeznek, de az ellenség diverziós csoportjai és a harcoló csapatok számára kedvező célok is egyben. Ezért a hadtápbiztosítás tervezésekor fontos feladat, hogy az automatikus adatfeldolgozó eszközöket elérjünk, illetve kettőzzük (tartalékképzés).

A vezetés részére feltétlenül szükséges információkon kívül az automatikus rendszerű adatfeldolgozó gépek egy sor különböző információt is képesek fel dolgozni.

A harc-tevékenység sikere és az erők megtakarítása

A legutóbbi három háborúban az USA szárazföldi csapatai addig nem kerültek teljes állománnyal harc-bavetésre, ameddig az USA hadiipara nem állította elő a szükséges harc-technikai eszközöket, illetve nem állt rendelkezésre azonnal nagytömegű hadianyag. A jövőben ilyen fejlődéssel nem számolhatunk. Több hónapon keresztül azzal kell majd harcolni, ami a háború kezdetén rendelkezésre állt. Az ellátás rendszerében előnye van a lőszer és üzemanyag ellátásnak, illetve a tartalék alkatrészek utánpótlásának. A fentiekkel való gazdálkodásban a szigorú takarékoság lesz a jellemző.

A különböző szintű parancsnokok kötelessége lesz úgy takarékoskodni a készletekkel, hogy a csapatok hosszú időre harc-feladataik folytatására képesek legyenek. A lőszerrel és üzemanyaggal való „hazárdírozás” szigorúan tilos lesz. A fegyverrendszereket, a harcoló és hadtáp alegységekkel körültekintően, rendszeresen karba kell helyezni és állandóan üzemképes állapotban kell őket tartani. A harcmezőn meghibásodott technikai eszközöket azonnal ki kell vontatni, meg kell őket javítani és utána vissza kell őket juttatni a harcolókhoz. A had-

színtéren rendelkezésre álló helyi forrásokat fel kell használni a fegyveres erők ellátása érdekében. Amennyiben ez lehetséges, csak ezeket kell felhasználni (üzemanyag, élelmezési anyag, egyéb anyag stb.). A polgári célokra ideiglenesen alkalmazott eszközök hasonlóképpen felhasználhatóak harccal összefüggő feladatok teljesítése érdekében. Ezen eszközöket be kell sorolni a katonai eszközök köré. Megbízható hátország esetén a hátországban a katonai személyzet helyett polgári személyzetet kell alkalmazni.

A harctevékenység sikere érdekében a rendelkezésre álló eszközöket maximalsan ki kell használni az élőerővel és haditechnikai eszközökkel való takarékoskodás érdekében.

Végezetül kihangsúlyoznám, hogy az előttünk álló kiképzési évben minden csapatszintű hadtáp szakember kötelessége, hogy az eddiginél nagyobb mértékben tanulmányozza át és ezáltal ismerje meg a potenciális (NATO hadseregek) ellenség harctevékenységét és hadtápbiztosításának rendjét. A fentiek ismeretében nagy felelősséggel kell felkészíteni a hadtáp alegységeket az alkalmazásukra és minőségibb hadtápbiztosítás végrehajtására békében és a gyakorlatok során.